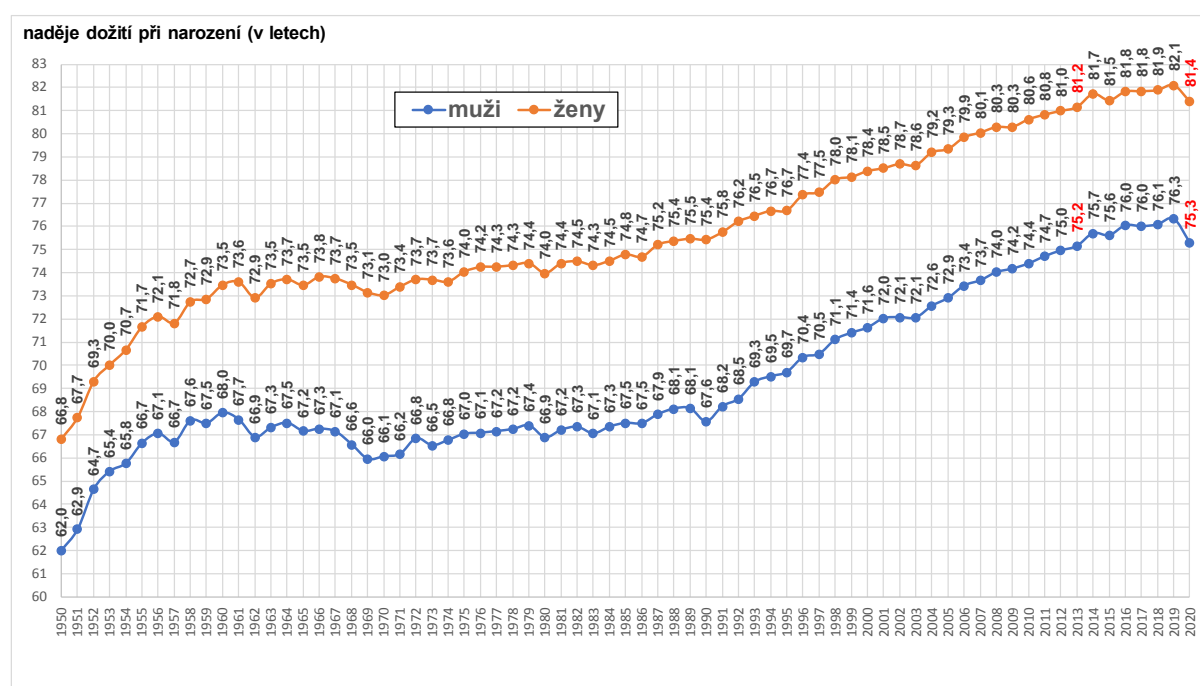

Ukazatele úmrtnosti v roce 2020

Podle sdělení Českého statistického úřadu (ČSÚ) se **v roce 2020 zkrátila naděje dožití při narození o 1 rok u mužů a o 0,7 let u žen**. Tyto hodnoty jsou blízké údajům z roku 2013 (viz graf). Jedná se o největší meziroční pokles od roku 1950. Nicméně i mezi roky 1961 a 1962 se zkrátila naděje dožití při narození o 0,8 let u mužů a o 0,7 let u žen, a to v souvislosti s chřipkovou epidemií v roce 1962. Z dlouhodobého hlediska se tento pokles nejeví až tak dramatický, protože do roku 2013 byly hodnoty naděje dožití při narození nižší. Porovnání změn mezi roky 1945 a 1944 není správné, protože úmrtnostní tabulky z let 1938-1944 byly počítány pouze za území protektorátu, kde úmrtnostní poměry byly odlišné (relativně nižší úroveň úmrtnosti) od tzv. zabraného pohraničí (ztráta 37,4% území a 36,3% obyvatel) osídleného převážně německým obyvatelstvem, kde muži často padli ve válce (naopak muži v protektorátu neměli brannou povinnost). Bohužel za území, odňaté mnichovským diktátem, nejsou k dispozici podrobná data. Seriózní je analýza demografického vývoje po roce 1950, kdy na základě sčítání v tomto roce, byl zjištěn podrobný poválečný stav obyvatelstva na území Českých zemí/České republiky.

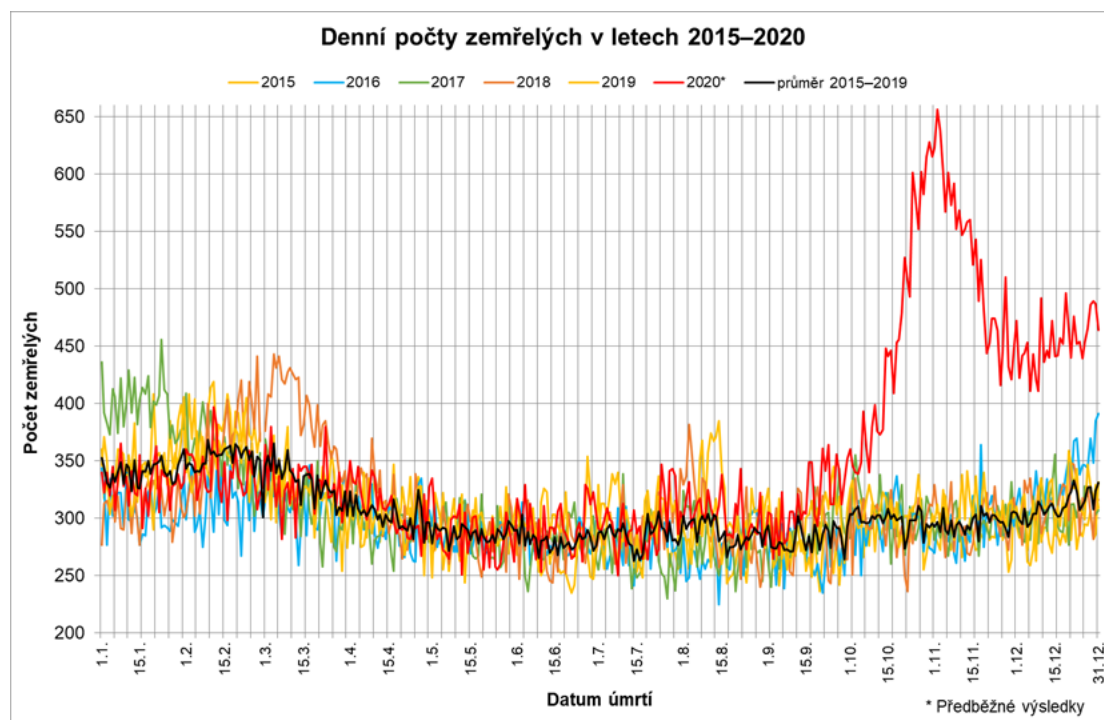
Data ČSÚ:

https://www.czso.cz/csu/czso/umrtnostni_tabulky

<https://www.czso.cz/csu/czso/v-roce-2020-zemrelo-pres-129-tisic-obyvatel-ceska>

Podrobnější data o nadúmrtnosti v rámci roku 2020 i aktualizovaná pro rok 2021 poskytuje na webových stránkách ČSÚ v záložce Aktuality (<https://www.czso.cz/>). Na dalších webových stránkách jsou uvedeny podrobnější údaje z hlediska vývoje v čase a ilustrativní grafy (https://www.czso.cz/csu/czso/obypz_cr). Z hlediska kalendářních měsíců byla nejvyšší nadúmrtnost v měsíci listopadu a to zejména ve 45. týdnu tj. mezi 2.11.- 8.11.2020 v porovnání s průměrem za období 2015-2019. Tyto údaje jsou reálné, protože jsou zpracovány na základě Hlášení o úmrtí, která jsou průběžně zasílána ČSÚ za každý kalendářní měsíc.

Ve své zprávě ČSÚ správně poukazuje na skutečnost, že je třeba také brát v úvahu demografické stárnutí, tj. narůstání počtu a podílu seniorské populace a počty zemřelých standardizovat (převádět) na stejnou populační strukturu. V roce 2019 zemřelo 112 362 osob a v roce 2020 to bylo 129 167 úmrtí, nárůst o 16 805. Nicméně, kdyby zůstalo zachováno věkové složení z roku 2019, tak by počet zemřelých v roce 2020 byl o cca 2 000 menší. Denního maxima 656 osob bylo dosaženo 2.11. 2020.

Převzato z:

<https://www.czso.cz/csu/czso/v-roce-2020-zemrelo-pres-129-tisic-obyvatel-ceska>

Příčiny úmrtí jsou statisticky zpracovávány Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS) na základě Listu o prohlídce zemřelého (LPZ). Pro úmrtí v souvislosti s COVID byly zavedeny Světovou zdravotnickou organizací (WHO) nové kódy do Mezinárodní statistické klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů“ (MKN-10). V Listu o prohlídce zemřelého (LPZ), který vyplňuje lékař, se uvádí posloupnost příčin, které vedly ke smrti, a to od základní příčiny až po příčinu bezprostřední, s uvedením všech stavů, které ke smrti přispěly. **Statisticky se zpracovává základní příčina úmrtí** a v tabelární formě publikuje. Základní příčina smrti je choroba či stav, která vyvolala řetězec chorobných stavů vedoucích ke smrti, případně vnější příčina (nehoda, násilí), která přivodila smrtelné poškození. Bezprostřední příčinou smrti je choroba nebo stav přímo vedoucí ke smrti. Covid 19 může být uveden jako základní nebo bezprostřední příčina smrti. Příklady správného kódování jsou uvedeny na webových stránkách ÚZIS; **základní příčina je vyznačena žlutě:**

(<https://www.uzis.cz/index.php?pg=aktuality&aid=8393>).

Úmrtí pacienta s COVID-19, avšak z jiné příčiny

I. a)	Srdeční selhání	I50.9	1 den
b)	Infarkt myokardu	I21.9	5 dní
c)			
d)			
II.	COVID-19, virus laboratorně prokázán	U07.1	30 dní

Úmrtí na COVID-19

I. a)	Syndrom dechové tísně	J80	2 dny
b)	Pneumonie	J189	10 dní
c)	COVID-19, virus laboratorně prokázán	U071	12 dní
d)			
II.	Aterosklerotická choroba srdeční	I25.1	5 let
	Diabetes mellitus	E11.9	14 let
	CHOPN	J44.9	8 let

K datu 31.12.2020 bylo zaznamenáno 11 891 úmrtí s covidem, k 10.2.2021 kumulativní počet zemřelých s covidem činil 17 772.

https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/covid-19?utm_source=general&utm_medium=widget&utm_campaign=covid-19

K datu 7.2.2021 bylo registrováno 17 456 zemřelých s covidem a jejich rozložení podle věku je uvedeno v tabulce.

Věková skupina	Ženy	Muži	Celkový počet úmrtí
0-14	0 (0,0 %)	0 (0,0 %)	0 (0,0 %)
15-24	0 (0,0 %)	3 (0,0 %)	3 (0,0 %)
25-34	11 (0,1 %)	21 (0,2 %)	32 (0,2 %)
35-44	31 (0,4 %)	61 (0,6 %)	92 (0,5 %)
45-54	93 (1,2 %)	176 (1,8 %)	269 (1,5 %)
55-64	323 (4,3 %)	703 (7,1 %)	1 026 (5,9 %)
65-74	1 297 (17,2 %)	2 712 (27,4 %)	4 009 (23,0 %)
75-84	2 752 (36,4 %)	3 917 (39,6 %)	6 669 (38,2 %)
85+	3 054 (40,4 %)	2 302 (23,3 %)	5 356 (30,7 %)
Celkový počet úmrtí	7 561	9 895	17 456

<https://onemocneni-aktualne.mzcr.cz/covid-19/prehledy-khs>